

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any XIV

REUS, DIJOUS 3 D'ABRIL DE 1919

Núm. 16

BANC DE REUS DE DESCOMPTEΣ I PRÉSTAMS FUNDAT EN 1862 Capital: 5.000.000 ptes.

Compra i venda, al comptat i a plaços, de valors nacionals i estrangers.—Descompte de Cupons i títuls amortitzats.—Compra i venda de monedes d'or i bitllets de Banc estrangers.—Informacions financeres.—Dipòsit de valors en custodia.—Suscripcions a empréstits.—Descompte de paper sobre Espanya i Amèrica.—Giros sobre les places més importants del Regne.—Compra i venda al comptat i a plaços, de paper sobre l'estrange.

Comptes de valors

quins títuls podrán ésser retirats a la vista i en els que abonem els cupons a partir del dia en que queda oberta la seva negociació.

Tots els serveis d'aquests comptes son absolutament gratuïts.

Previa consulta concedim crèdits als titulars d'aquests comptes.

Obertura de crèdits a l'estrange per a operacions de compres i vendes de mercaderies.

Comptes corrents

disponibles a la vista, abonant els següents interessos:

Pessetes 2 per 100.—Francs 3 per 100.—Lliures 3 i $\frac{1}{2}$ per 100.—Dollar 2 i $\frac{1}{2}$ per 100.—Lires 3 per 100

Caixa d'economies

Imposicions corrents 3 per 100.—A 6 mesos 4 per 100.—A un any 5 per 100,

LES OBLIGACIONS AL PORTADOR D'AQUEST BANC son admeses, sense cap descompte, a Barcelona; FÀBREGAS i RECASENS, a Tarragona i Valls; BANC DE VALLS.

Caixes de Hoguer

Negociem tots els cupons venciment primer Abril 1919.

Ens encarreguem de l'agregació de fulls de cupons als títuls de Deuda Municipal 1906 series BiC.

Cuidem del canvi dels Bonos Energía Eléctrica de Catalunya 6 per 100 pels títuls definitius.

AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE

Telèfons núms. 30 i 315

Enfermetats dels nois

Pel metge especialista FRANCESC FIGUEROLA

De l'Hospital Cívic-Militar i del Dispensari Municipal

**LABORATORI de SEROLOGÍA i BACTERIOLOGÍA
i d'analisi químic aplicat a la clínica
REACCIÓ DE WASSERMANN**

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

L'ARTICLE D'EN CAMBÓ

Acabem amb l'imperi de la violència

En Cambó ha publicat un article—que ans d'ahir reproduí FOMENT—que podrà sintetitzar-se en el títol que encapsala aquestes ratlles: «Acabem amb l'imperi de la violència».

El treball d'En Cambó, que és a l'ensembs un excelent consell i un veritable desig de que a Catalunya se segueixin procediments més en consonància amb els temps actuals, ha estat molt comentat i elogiat. Pero nosaltres entenem que més que elogiada i comentada, deuria ésser meditat per tots, per patrons i per obrers. Més potser pels primers que pels últims. Creiem més encara. Creiem que precisa, que urgeix, seguir els consells del líder regionalista.

I no és que En Cambó, amb el seu hermós article, hagi descobert el Mediterrà, ni trobat la quadratura del cercle, ni sisquera intentat resoldre en definitiva l'intrincat problema social. Ell mateix ho diu: «Ont hi hagi un patró i un obrer, ont actuïn conjuntament el capital i el treball, existeix problema». I aquest problema, que té les arrels, arrels profondes, en la injustícia d'una organització social, no pot solucionar-se més que transformant radicalment l'estructura de la societat. Per xo nosal-

tres, d'esperit obert a totes les transformacions socials; que considerem possibles realitats del demà lo que avui es té per utopies, estem d'acord, en el fons, amb el contingut i la orientació de l'article objecte d'aquest comentari.

¡Humanitzar les lluites socials! Heu's-aquí l'aspiració immediata dels socialistes. Més d'un quart de segle que, contra la rutina i la indiferència de les velles colles polítiques espanyoles, els socialistes, la part més conscient del proletariat, venen menant els seus esforços en aquest nobilíssim sentit. Per xo els hem vist—i en més d'una ocasió han estat a punt d'empenyir-se'n—acceptar llocs en l'Institut, Junes de Reformes Socials i demés organismes que podien, al seu entendre, humanitzar les topades entre obrers i patrons, i que, mercès a una serie inacabable d'atavismes, han esdevingut gairebé inútils.

En Cambó posa de manifest la necessitat de desterrar el vell i estéril procediment de la violència, elevat desgraciadament a la categoria de sistema, per a solucionar els conflictes socials. I aixó, dit per En Cambó, per un home representatiu del capitalisme català, té una gran trascendència. Més,

molta més trascendència que si fos dit per qualsevol capdevanter republicà, per autoritat que tingüés. En Cambó, serenament, estudia el problema i aconsella. La seva veu, si fos escoltada, no sols portaria a desenrotllar les lluites socials en un ambient d'humanisme reconfortador, sino que ajudaria a fer que l'evolució preconitzada pels sociòlegs més eminents, se realitzés sense grans commoçions, puix si bé és cert que no hi ha part sense sang, també ho és que és necessari procurar, i es procura sempre, evitar les hemorragies.

Heu's-aquí, doncs, coincidint els propòsits d'En Cambó amb les aspiracions immediates dels socialistes.

I si totes aquestes raons d'un ordre, si voleu, espiritual, humanitari, no fossin prou per a decidir al nostre patronatge a escoltar la veu serena d'En Cambó, n'hi ha d'altres d'ordre material: la propria conveniència. I adhuc per egoisme, les paraules del líder regionalista deurien pesar en l'ànim dels patrons catalans, fent que perdesin l'esperança en l'eficacia de la violència per a resoldre els conflictes socials.

El món marxa. Les idealitats considerades fins ahir com utòpiques van prenent forma de realitats. Una curiosa estadística d'un periòdic americà ens diu que avui a Europa, quina àrea total és de 3.870.000 milles quadrades, amb una població total de 464 milions d'habitants, la superficie dels països on impera el socialisme és de 2.251.000 milles quadrades, amb 283 milions d'habitants. Més de la mitat d'Europa. A més, la superficie d'altres pobles on la revolució amenaça esclatar, és de 931.000 milles quadrades, amb 60 milions d'habitants. No estant encara el proletariat capacitat per a una tan radical i sobtada transformació, el seu domini, inevitablement, ha de

portar aparellades doloroses amputacions i tràgics episodis. Es, doncs, de una sensatesa elementalíssima i adhuc interessada, fer que les lluites socials, que cada dia esdevindrán més formidables, no sols que no tinguin caràcter de violència, sino que, menant-les per viaranys de gran serenitat, es vagi preparant, sense sotregades perilloses, l'imperi d'una major equitat. Es, per tant, d'una conveniència innegable que, mirant el present i el pèrvindre, es desterrí l'ús i l'abús del fracassat procediment de la força, que a més de no solucionar, com diu En Cambó, el problema, l'enverina i agrava.

Tant-de-bó, per a glòria i profit de Catalunya, l'article que comentem fos meditat per patrons i obrers i logrés que a nostra terra nous procediments vinguessin a fer possible la solució, en un ambient de franca cordialitat, de les eternes querelles entre el capital i el treball!

Acabem d'una vegada amb l'imperi de la violència!

DE L'ESTRANGER

L'EX-KAISER.

Un periodista anglès va lograr fa uns dies ésser rebut per l'ex-kaiser el qual digué que només desitja olvidar-ho tot i no enterarse de res.

Olvidar... A bona hora!

AUSTRIA i TXECO-ESLOVAQUIA

Un periòdic de Viena diu que 'l govern austriac ha enviat l'últimatum al Estat xeco-eslau.

Encara no estan tips de sang els austriacs?

DISOLUCIÓ DE PARTITS.

A Portugal estan a punt de disoldre els partits evolucionista i democrata.

BELGICA.

Aquesta setmana quedará arrelada la qüestió de la frontera belga.

TOPADA DE VAIXELLS

El trasatlantic «Lorraine» que portava a bordo tropes americanes va topar amb un altre vaixell ignorant-se detalls de la catastrofe.

D'Agricultura

Els blats van creixent, i encara que en nostre comarca la producció no s'presenta massa abundant en cantitat; no obstant, ja podriem estar ben contents que arribés a bon terme el sembrat.

Broten els ceps, els olivers treuen molta rapa, les boires no han fet mal a la garrofa i els aveílaners no es presenten malament allí ont han estat ben cuidats i la producció no ha sigut excessiva pera que l'arbrat puga tornar a treballar.

Bé es vritat, que 'ls abonos estan tan cars i escassos que no s'han pogut empleiar amb l'abundó que es fá de cada any més necessaria; i que si avui no tenim sequia en camvi sinó plou la tindrém aviat, i patirán els sembrats, i demés plantacions; doncs que les mines ja se'n ressenten i no surt la cantitat d'aigua que deuria haver de sortir.

Se mantenen preus, més que remuneradors, bastant alts, en la garrofa, oli i avellanes. Notaixís en el ví que degut a la falta d'exportació, el comerç se resisteix a la compra i per lo tant no s'fá facil la venta; quines son les veritables causes de dita falta d'exportació, ns es aquest avui el moment de poguer-les afirmar; empró no s'extranya a les mateixes la ferma unió que 'l comerç té feta i que forçosament ha de portar la falta de competència per a l'adquisició de l'especie; ara seria hora que 'ls Sindicats Agrícols i les Cooperatives de producció, demostressin competència i interès en evidenciar que saben respondre, als fins per a que són creats.

Lo cert és que amb els productes de la terra succeeix el cas ben estran i anòmal, que mentres el

productor no obté, en general, una verdadera remuneració en el seu treball, i el consumidor té de pagar el producte que li és necessari a la seva subsistència, a preus massa elevats. L'intermediari és qui en surt més beneficiat i en perjudici d'aquells. I si no vegi's lo que vé succeint amb les verdures i hortalices a la plaça de Barcelona.

**
I ja que als Sindicats i demés entitats agrícoles dirigim una inculpatió, no podem deixar de fer especial menció de la celebració, que sembla tindrà lloc, d'un Congrés agrícola que, a instàncies d'un gros nombre d'entitats, convocarà la Mancomunitat de Catalunya, amb el fi de promoure el progrés de l'agricultura catalana i servir de mitjà d'expressió de les aspiracions de la classe agrícola de la nostra terra. Que siga tot per més bé del ram de producció més important i més necessari que tenim.

**
Se parla, com se deu, de la gran pensada que ha tingut el Govern amb l'anunci de la subasta per a venda del sulfat que l'Estat té en dipòsit a la Duana, fa tres anys: subasta que s'anuncià baix el tipus de 100 pessetes els cent quilos, mentres que el comerç el ven a raó de vuitanta pessetes, i és per això que no pot haver-hi compradors.

Dit sulfat és el que va adquirir el Govern als Estats Units i que volia vendre'l a 240 pessetes els cent quilos, mentres també el comerç el donava més barato.

J'aixó que allavors, com ara, era president del Consell de ministres el comte de Romanones, dueny de la fabricació de Peñarrroya, on se pot dir que existeix la principal producció; per lo tant no pot pas alegar ignorància!

Coses i cosases propies dels governs que ens imposen.

UN DEL CAMP.

Reus, Març de 1919.

EL PARO GENERAL DE BARCELONA

Dimecres, 2 (matí).

La nit passada ha plogut i al començar el matí, també, per lo que ha desaparegut la gran cantitat de pols que hi havia per carrers i places.

Els del Somatén han canviat altre volta el distintiu. Aquest es ara compost de dues franjes roïdes als costats i una de blava al mig.

Circulen molts autos. Alguns cotxes de lloguer guijats per amos de cotxeria i carros de pagés i carrets de colmados.

Pot dir-se que en comerços i alguns petits tallers s'ha reanusat el treball, encar que les transaccions son poques, puix no més cal mirar la cara d'aburrits que amos i dependència fant, darrera dels cristalls de les botigues.

En fàbrics i grans tallers, ningú treballa. L'art de construcció parat en absolut. En el port, tot-hom quiet. I ni tramvies, ni carril de Sarrià.

Segons hem pogut indagar sembla que demà, dijous, serà el dia de prova, intentant posar en marxa, el treball del port, el ferro-carril de Sarrià i els tramvies, i donar forsa a algunes fàbriques, per veure si els obrers van al treball. També's fant, com ja deia, intensos treballs per a que surtin els diaris.

I l'impressió d'aquest matí, plujós, es una resignació gran dels barcelonins, que mig coixejant a conseqüència de les grans caminades, esperen un miracle que posi en activitat, aquesta gran màquina, creadora de riquesa que té un nom universal: Barcelona.

Comensem a circular tramvies

A dos quarts d'onze, escrita la anterior nota, han comensat a sortir d'algunes cotxeres, tramvies en nombre, segons diuen, de 50.

Van alguns dirigits per personal de la companyia, la majoria inspectors i vigilants. Altres per enginyers industrials amb llur gorra de uniforme.

Tots els tramvies, van custodiats per forces de l'exèrcit.

Hem vist, un tramvia qu'anava guiat, fent de conductor, per el comte de Caralt, amb gorra d'enginyer industrial, portant al seu costat a en Foronda, vestit de capità de cavalleria.

Amb la sortida de tramvies la ciutat, com és natural, pren un segell de normalitat, havent-se també retirat les forces de la plaça de Catalunya i poguent-se circular ja lliurement per ella.

Vol donar-se la sensació de normalitat, confirmant-se que demà s'intentarà posar el port en moviment i passat demà l'electricitat, gas i aigua.

Renaix, no hi ha dubte, el moviment ciutadà, emprò, per damunt de certa gent, plana una tristesa... una tristesa... No ha terminat la lluita.

—Són les dues de la tarda. Ningú dirà que Barcelona està encara en aquest trasbals que fa deu dies paralitza sa vida.

La gent ha reaccionat. Els tramvies de vía ampla, els únics que circulen, són assaltats per la multitud, que omplena places i carrers.

Ha sortit dels seus caus, molta gent que feia dies que no circulava.

S'ha vist ja a algun polític de tercera fila que treu el cap.

Continua la detenció d'obrers. Vol acabar-se amb els sindicats.

I damunt la ciutat es sent el pes d'una espasa que no escolta a l'home civil, estudiós, que, qui dubte té, pot equivocar-se, pero que en aquest plet, ha sigut l'únic que

amb són escrit assenyalant el camí a seguir, ha fet un bé a Barcelona i a Catalunya; molt, molt més que el que ha deixat són caràcter de fabricant i ex-ministre, per a conduir un tramvia.

**

La fulla extraordinaria del Butlletí oficial, d'avui, porta les següents noves de la Capitanía general:

«Se ha dispuesto la suspensión judicial de las funciones de todos los sindicatos y el procesamiento de los que componían sus juntas directivas e incautación de toda su documentación y fondos, con prohibición absoluta del percibo de cuotas y del pago de auxilios o subsidios a sus asociados o a cualquiera otra persona.»

«Ampliada en una hora más el tránsito por las vías públicas durante la noche, se prorroga también hasta las 23 y media la del cierre de los establecimientos.»

«Ayer fueron examinados 35 procedimientos de los instruidos a partir de la huelga. De los 127 encartados en éstos han sido libertados 10 por no alcanzarles responsabilidad, a 14 se les ha impuesto sanciones gubernativas y para el resto continúa el trámite del procedimiento.»

«Se ha dispuesto que a los obreros que acuden al trabajo no se les ponga impedimento alguno para que, desde el amanecer o antes, si la distancia lo exigiera, se dirijan a sus fábricas, talleres o lugar donde esté enclavado el trabajo.»

Tinguin en compte nos tres lectors que aquest nombre de FOMENT ha passat per la censura.

Secció Oficial

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 2 d'Abril

NAIXEMENTS

Raimunda Bonet Poblet.—Josep Juanpera Masó.—Agna Gispert Papió.—Domingo Vidal Mestres.—Francisco Alsina Queralt.

DEFUNCIONS

Josepa Cerdá Serra, 60 anys, Pi i Margall, 48.—Anton Ferré Juanpera, 44 anys, Sant Vicens Alegría, 37.—Emili Briansó Heredia, i mes i mig, Manicomi.—Josepa Solé Vendrell, 71 anys, Germanetes dels pobres.—Francesc Porqueras Freixes, 76 anys, Germanetes Pobres.

MATRIMONIS

Cap.

Informació

AVÍS D'ADMINISTRACIÓ

Preguem als nostres abonats que se serveixin indicar an aquesta Administració les anomalies que observin en el repart del nostre periòdic.

Ahir va continuar el judici per Jurats de la causa seguida contra Josep Serradell (a) Pep de la Llarga, per homicidi en la persona de Josep Casanave (a) Valencianet.

En les sessions d'ans d'ahir es practicaren les proves i informà el ministeri Fiscal qui demanà al Jurat un veredicte de culpabilitat amb la agravant de reincidència, lo que suposa per al Serradell una pena de 20 anys de cadena.

A dos quarts de vuit va començar l'informe la defensa que, com ja diuguérem, portava l'advocat de aquesta ciutat don Jaume Simó i Bofarull, el qui sostingué les seves conclusions de que el processat obrà per impedir una agressió im-

minent que posava en perill la seva vida, per part del Casanave, amb necessitat racional del mitjà empleat per a evitar-la i sense haver provocat dita agressió.

Sostingué ademés que en el fet hi concorregueren les atenuants d'arrebat i obcecació, ubriaguesa, falta d'intenció d'ocasionar la mort i amenaça adequada per part de l'interfecte. Analitzà la prova testifical de càrrec, fent ressaltar importants contradiccions dels testimonis. Comentà el certificat d'autopsia. Aprofità nombrosos indicis involucrats en totes les proves, i demanà al Jurat un veredicte afirmatiu per totes les preguntes referents a la defensa; terminant l'informe prop les onze de la nit.

En la sessió d'ahir el President feu el resum dels debats, retirant-se acte seguit els jurats a deliberar. El veredicte fou de conformitat amb els fonaments de la defensa, o sigui d'inculpabilitat.

El Ministeri Fiscal, no conformant-se amb l'absolució del Serradell demanà la revisió de la causa per nou Jurat, a lo que accedí el Tribunal de Dret.

Per l'èxit aconseguit en el brillant informe fet en la defensa de aquesta causa, portant a l'ànim del Jurat l'inculpabilitat del processat, fou ahir molt felicitat el senyor Simó.

A les moltes felicitacions que ha rebut hi pot ajuntar la nostra.

Aquesta nit tindrà lloc en el Teatre Bartrina una escollida funció a benefici del mestre director i concertador de la Companyia, D. Francesc Lozano.

Figura en primer lloc del programa la magnifica obra «El Maestro Campanone» que obté tan brillant execució per part dels Srs. Arias. Botti. Parera. i la Srta. Darnier.

En obsequi al beneficiat; la primera tiple Sra. Tarrés cantarà algunes composicions del seu reper-

tori i l'orquestra executarà algunes peces de concert.

Seguidament tindrà lloc l'estrena de la çarçuela en un acte i quatre cuadros original del Sr. Lozano que porta per titol «La Reina de la Fiesta».

Amb aquest programa i les simpaties amb que compta el beneficiat, és de creure que el teatre es veurà extraordinàriament concurrat.

FRANCÉS

Lliçons particulars amb pronunciació purament francesa.

Dirigir-se carrer Monterols, número 38, LA INFANTIL.

Anit celebrà sessió de primera convocatoria nostre Excm, Ajuntament.

En la propera edició en publicarem l'extracte.

El cònsul de Xile en nostra ciutat, don Salvador Bonet, ha tingut la deferència d'enviarnos, acompanyat d'atenta carta, un exemplar d'un informe que sobre Higiene i Beneficencia Espanyola ha escrit el Cirurgià Militar xileno Dr. don Josep S. Salas, agregat a la Legació a Madrid.

El referit iuiforme perteneix a una sèrie de treballs sobre organització sanitaria del mateix autor destinades a donar a coneixer a Xile els progressos alcançats en Espanya en tan important rama de l'Administració.

Remerciem al senyor Bonet la seva atenció i felicitem al autor de tan important obra, que de manera tan profitosa tendeix a estrenyer les relacions hispano-xilenes.

Durant tot el dia d'ahir caigué a intervals una pluja fina, que deixà els carrers no empedrats, en lamentable estat.

La temperatura refrescà considerablement.

Eviteu la CASPA i tindreu molt de cabell. Ho lograreu amb

LOCIO EBER

Roca i Ribes Farmacia Serra

A Cornellà de Llobregat, ont residia, deixà d'existir el dia 25 del mes passat, don Joan Torreblanca i Humet, pare polític de nostre distingit amic el Dr. don Aleixandre Frías, aquí, al igual que a la demés familia endressém nostre més sentit pésam.

REPARTIDOR. Se'n necessita un. Informarán a l'Arrabal baix de Jesús, 6.

La Junta del Ateneu Obrer, ha invitat a l'Alcalde per a que ocupe la tribuna del Ateneu i dongués una conferencia de carácter cultural a lo que accedí el Doctor Tricáz per a quan sas moltes ocupacions s'ho permetessin.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat Afraval Santa Agna, núm. 57 Pago de tots els cupons venciment primer abril. Compra-venda de valors. Canvi de monedes i bitllets estrangers.

Moviment del port de Tarragona

ANUNCI DE SORTIDA

DE VAIXELLS

Datos facilitats per l'Agència Fábregas

Dia .—«Dee», per a Liverpool, consignatari Mac Andrews.

Dia .—«Villarreal», per a Afrika i Canàries consignatari Musolas.

Dia .—«Gorben Mendi», per a New York, consignatari Mallol.

Dia .—«Princesa Clementina» per a Anvers, consignatari Mallol;

Dia 3 d'abril.—«Virgen de Afrika», per a Cette, consignatari Fábregas.

Dia 3.—«Bellver», per a Génova, consignatari Musolas.

Dia 3.—«Tunisie», per a Anvers, consignatari Mac Andrews.

Dia 4.—«Amboa», per a Marsella, consignatari Mallol.

Dia 4.—«X» per a Cette i Marsella, consignatari Ferre Peset.

Dia 6.—«Cabo Peñas», per a Costa Rápida, consignatari Peres.

Dia 7.—«Arzila», per a Londres, consignatari Mac Andrews.

Dia 9.—«A. Deppe», per a Anvers, consignatari Mac Andrews.

Dia 10.—«Santa Ana», per a Liverpool, consignatari Tayá.

Dia 10.—«Uranus», per a Holanda, consignatari Ferrer Mary.

Dia 15.—«Tomsk», per a Dinamarca, consignatari Ferrer Mary.

Dia 15.—«Salamanca», per a Noruega, consignatari Boada.

Dia 15.—«Campania», per a Sècia, consignatari Boada.

Dia últims abril.—«Cairndhu», per a Canadá, consignatari Mac Andrews.

Espectacles

Teatre Fortuny

Companyia Còmic-Dramàtica de grans espectacles de Ramón Caralt

Funció per a avui.—2. d'abono.—L'alta comèdia en 3 actes, «Maria Victoria», i la en 2 actes, «Gobardías» (estrena).

A dos quarts de 10.

Butaca, 1'66 ptes.—Entrada al paradís 0'33.—Impostos apart.

Teatre Bartrina

Companyia Torrijo-Lozano

Funció per a avui.—Benefici del Mtre. concertador En Francesc Lozano.—«El Maestro Campanone», Romança de «La viuda alegría» per la tiple Tarrés, intermezzo de «Cavallería Rusticana» per l'orquestra i «La reina de la fiesta» (estrena).

A dos quarts de deu.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui Preus i horos de costum.

Ferrocarrils

Servei de trens de 1 de Març de 1919

DE REUS A LLEIDA

Sortida 8'22	Arribada 11'22
» 13'35	» 20'05
» 17'59	» 22'03
» 20'30	» 0'22

DE LLEIDA A REUS

Sortida 5'30	Arribada 9'45
» 8'29	» 12'29
» 11'56	» 20'17
» 15'	» 17'58

DE REUS A TARRAGONA

Sortida 9'57	Arribada 10'30
» 12'53	» 13'27
» 14'30	» 15'05
» 18'08	» 18'35
» 20'50	» 21'34

DE TARRAGONA A REUS

Sortida 7'35	Arribada 8'10
» 12'17	» 12'53
» 16'36	» 17'14
» 19'25	» 20'03

DE REUS A BARCELONA

Sort. 5'03 per Vilafca.	Arrib. 9'38
per Vilna.	» 8'48
» 7'25	» 9'23
» 8'49	» 13'27
» 14'13	» 17'24
» 17'16 per Vilafca.	» 21'44
per Vilna.	» 20'37

DE BARCELONA A REUS

Sortida 5'26	Arribada 9'23
» 9'20	» 12'48
» 19'49	» 21'53

DE REUS A MARSÀ I MORA

Sort. 7'17	Sort. 9'29	Arr. 10'15
» 13'17	» 14'24	» 14'55
» 16'30	» 18'57	» 19'48
» 19'49	» 21'11	» 21'47
» 22'01	»	» 23'07

DE MORA I MARSÀ A REUS

Sort. 6'13	Arr. 7'17
» 6'30	Sort. 7'42
» 7'01	» 8'43
» 12'17	» 13'11
» 17'2e	» 19'12
	» 20'52

LINIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia a les 6'11, 9'18, 0'02 i 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben de Valencia a Solou a les 4'19, 8'32, 13'68 i 0'35 (des de Benicarló).

GRÁFICS CATALANS

SEI SE aquesta marca

NO l'aparell
és un GRAMOFON

Companyia del Gramofon S. A. ESPAÑOLA

ÉXIT COLOSSAL DELS CÉLEBRES ARTISTES
TITTA RUFO i CARUSO
EN DISCS MARCA **GRAMOFONO**

De venda: R. PERPIÑÁ. - Carrer Major, 22. — Despatx: 24, principal. - REUS.
Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes

Fàbregas i Recasens BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4. - Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

Santana i Bein

Carrer Mallorca, 405.—Barcelona

TUBERIES

de ciment portland exclusivament, des de 10 centímetres,
fins a un metre de diàmetre.

Sistema patentat, exclusiu a Espanya.

Representant a Reus: ANTON BARRERA
Carrer del Sol, 11.

Tractament de la **Sífilis** per l'aplicació del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang
Dr. A. FRÍAS.—Arraval baix de Jesús, 33

Consulta de 3 a 4

Francisco Madurell XOFER

Participa al públic haver adquirit un magnífic automòbil marca Hispano Suiza, últim model, i que a preus econòmics podrà utilitzar tothom que ho desitgi.

Se reben encàrrecs en el
BAR MUNDIAL (Teléfon 253)

REUS

Llibreria-Papereria-Objectes d'Escriptori
CENTRE DE SUSCRIPCIONS

Marcial Badía

Periòdics, follets, llibres. - Tinta.
Postals de totes classes. - Novel·les
econòmiques. - Drames i comedies

Arraval baix de Jesús, 6. - REUS

La Hidráulica Reusense de Emili Aulés

Extens assortit de Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

Taller de Ferralleria d'Ortes

JOAN ADSERÁ CAMPS

Creu Vermella, 11.—REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Polvos AURORA

Refrescants-Perfumats-Antisèptics

L'alegria dels nens l'obtindrán les mares que usin aquests
acreditadíssims polvos.

Sens rival per a

després del bany i per als cavallers després d'afeitar-se.

DIPÓSITS: Farmacies A. PUNYED, Llovera, 47 i 49; S. VALLVERDÚ, Plaça del Castell; JOSEP MONTEVERDE, carrer Major, Drogueria ROCA i RIBAS, carrer Monterols, 30, i a LA CUNA DE ORO, Llovera, 46.

Representant exclusiu en la província
JOSEP FERRÚS, Llovera, 51, primer

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarroso mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompte i satisfactoris resultats.

CALMA LA TOS RÀPIDAMENT, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fadiga que opriuia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a previndre i curar malalties de l'estòmac, setge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a una pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes.

Un paquet sol, 10 cénts.

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'imotent.

Arraval Sta.

Farmacia Serra - REUS

Gran Hotel-Restaurant de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

HABITACIONS amb bany, dutxes i telèfon urbà i interurbà

P. Fontana i C.^a

TORREFACCIÓ DEL CAFÉ

«ESPERANZA»

Dipòsit de productes químics i alimenticis

REPRESENTANTS PER CATALUNYA
dels Productes de Perfumeria EMPO-
RIUM SAMPER i altres articles :

Major, 19 i Sant Magí i Alegre, 10.—REUS

SUCURSAL: Maurici Serraima,
núm. 20, 1.r i.a—BARCELONA

Gran Licor Galiz

Estomacal fi i de gust immillorable

Anís Badalona

De fama mondial : El millor que's coneix

REPRESENTANTS PER TOT CATALUNYA
P. Fontana i C.^a, CARRER MAJOR, 19

DIPÓSIT
Sant Magí i Alegre, 10

Sucursal a Barcelona
Maurici Serraima, 19, 1.r i.a

JOSEP SOLÉ

Recader de Reus a Barcelona
BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gracia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets, 22)
Arraval Santa Agna, 5.

Telèfon 359

TINTORERÍA DE MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota
classe de roba.—S'utili-
litza el planxat elèctric

GALANES, 7

REUS

Casa Pujol

Trajes de llana
des de 25 pessetes

MONTEROLS, 37 REUS